

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 8, ŽERNOSECKÁ 3

Školní vzdělávací program Školního klubu

Č. j.: 32 – OSD/05/2016

Obsah

Obsah.....	2
1. Identifikační údaje.....	3
2. Charakteristika školního klubu, herny, studovny a knihovny s čítárnou.....	4
3. Cíle vzdělávání	4
4. Formy vzdělávání	5
5. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu vzdělávání a ukončování	5
6. Materiální podmínky	6
7. Personální podmínky.....	6
8. Ekonomické podmínky	6
9. Podmínky BOZP a ochrany zdraví	7
10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	8
11. Podmínky pro mimořádně nadané žáky	8
12. Délka a časový plán vzdělávání	8
13. Obsah vzdělávání.....	8
14. Příklady nabídek zájmových kroužků ŠK.....	11

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, PRAHA 8, ŽERNOSECKÁ 3

1. Identifikační údaje

Název:

Školní vzdělávací program zájmového vzdělávání – školního klubu, herny, studovny a knihovny s čítárnou.

Předkladatel:

Název: Základní škola, Praha 8, Žernosecká 3

Adresa: Žernosecká 3/1597, Praha 8, 182 00

Ředitelka školy: RNDr. Božena Čerňanská, Ph.D.

Kontakty: Telefon: 286 582 568

Mobil: 736 791 314

E-mail: zs.zernosecka@seznam.cz

Web: www.zernosecka.cz

IČ: 60433272

IZO: 102261245

RED-IZO: 600039901

Koordinátor tvorby: Mgr. Klára Zuzáková

Zřizovatel:

Úřad městské části Praha 8

Zenklova 1/35

180 00 Praha 8 – Libeň

Telefon: 222 805 111

Odbor školství:

KD Krakov

Těšínská 4

180 00 Praha 8

Telefon: 283 090 412, 233 559 251

Platnost dokumentu od:

1. září 2016

Schválený Pedagogickou radou dne:

31. srpna 2016

Schválený Školskou radou dne:

29. srpna 2016

Podpis ředitelky školy:

2. Charakteristika školního klubu, herny, studovny a knihovny s čítárnou

Školní klub (také též ŠK), herna, studovna a knihovna s čítárnou, je umístěn v budově B v přízemí zadní části chodby označené B-P-10.

Provoz herny, studovny a knihovny s čítárnou je určen provozní dobou. Otevřeno je denně od 9:40 do 9:55 hodin (velká přestávka), pondělí od 11:35 do 15:40 hodin, v úterý až pátek od 11:35 do 15:30 hodin.

V herně, studovně a knihovně s čítárnou je přítomna vedoucí školního klubu. Žáci mají možnost pravidelné návštěvy herny, studovny a knihovny s čítárnou během celé doby školní docházky. Zařízení jsou určena pro všechny žáky, učitele a zaměstnance naší školy.

Nabídka, resp. otevření zájmových kroužků, se na začátku školního roku odvíjí od personálního obsazení a zájmu účastníků. Písemné přihlášky do jednotlivých zájmových kroužků podávají žáci prostřednictvím zákonných zástupců na začátku školního roku a odhlásit se mohou písemně v pololetí. Do ŠK jsou přijímáni žáci naší školy.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní klub, herna, studovnu a knihovnu s čítárnou se opírá o Školní vzdělávací program (také též ŠVP) školy.

3. Cíle vzdělávání

Výchovné cíle pro ŠK (zájmové kroužky), herna, studovnu a knihovnu s čítárnou jsou v souladu se ŠVP školy, ve kterém společně usilujeme o vytváření klíčových schopností žáka k řešení životních situací. Zaměřujeme se na kompetence k učení, řešení problémů v nejrůznějších oblastech jako je komunikativní, sociální, personální, občanská či pracovní sféra.

Vedeme účastníky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci. Rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. Motivujeme je pro celý další život. Podněcujeme je k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů. Vytváříme potřebu projevu pozitivních citů v chování, jednání a v prožívání životních situací. Rozvíjíme vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě. Učíme je, jak aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a jak být za ně odpovědný. Vedeme je k vzájemné toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám. Vychováváme je, jak žít společně s ostatními lidmi.

Jednotlivé cíle závisí na konkrétních činnostech účastníků.

Zřetel je brán na:

- věkové a individuální zvláštnosti účastníků, zákonitosti skupinové dynamiky,
- personální, materiální a další podmínky vzdělávání a výchovy,
- charakteristiku školního vzdělávacího programu školy,
- specifikum zájmového vzdělávání – jeho prostředků, forem, metod,
- zájmy a očekávání účastníků, jejich rodičů a dalších účastníků,
- ekonomické podmínky, ve kterých se zájmové vzdělávání uskutečňuje,
- konkurenční prostředí.

Klíčové kompetence k naplnění volného času lze definovat jako specifikum pro zájmové vzdělávání takto:

- rozvíjí schopnost aktivního využívání volného času,
- vybírá přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu,
- vytváří návyky pro udržení zdravého životního stylu,
- vybírá vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní volný čas,
- vyhledává a třídí informace vedoucí k výběru vhodných aktivit dle osobních dispozic,

- rozvíjí své zájmy a záliby,
- umí říci „ne“ na nevhodné aktivity,
- umí vhodně relaxovat,
- pracovní nasazení a stres dokáže kompenzovat vhodnými a kvalitními aktivitami,
- rozvíjí a vede profesní orientaci,
- rozvíjí odbornost,
- rozvíjí nadání,
- vede k seberealizaci,
- zvyšuje zdravé sebevědomí,
- prohlubuje sebereflexi.

4. Formy vzdělávání

Formy vzdělávání ve ŠK, herně, studovně a knihovně s čítárnou se uskutečňují denní formou příležitostnou, pravidelnou, osvětovou, individuální, a především využitím otevřené nabídky spontánních činností. Ve školním klubu (jednotlivých ZK) pak vždy pravidelně a individuálně.

5. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu vzdělávání a ukončování

Ředitelka stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků takto:

- Ve školním klubu je určena jako vedoucí zaměstnanec vedoucí školního klubu. Zajišťuje přihlašování a odhlašování účastníků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.
- Účastníkem (členem) školního klubu se může stát každý žák školy (účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do družiny), který projeví zájem. Jejich rodiče, resp. zákonní zástupci, musí vyplnit závaznou přihlášku.
- Úplata za zájmové kroužky se provádí předem bezhotovostně, a to za 1. pololetí do 30. září a za 2. pololetí do 15. února. Úplata se nevrací a vyučovací hodiny se nenahrazují, když případnou na státní svátky, prázdniny a ředitelská volna. Za nepřítomnost žáka se úplata též nevrací. Výše úplaty je stanovena předem na školní rok. Vedoucí školního klubu kontroluje placení úhrady v součinnosti s ekonomkou školy, pokud jsou rodiče v prodlení s placením, jedná s nimi. Pokud rodiče nereagují na ústní výzvy, prokazatelným způsobem (přes třídní učitele – zápisem do ŽK) je písemně upozorní na jejich povinnost.
- Pokud za účastníka není zaplacen poplatek, vedoucí školního klubu o tom uvědomí ředitelku školy. Ředitelka školy může rozhodnout o případném vyloučení účastníka z pravidelného zájmového útvaru.
- Činnost pravidelných zájmových útvarů školního klubu se v době všech prázdnin, státem uznaných svátků příp. ředitelského volna přerušuje.
- V třídní knize (Záznamy o práci v zájmovém útvaru) je zaznamenávána docházka účastníka do ŠK.
- Odhlašování účastníků ze ŠK je prováděno na základě písemné žádosti rodičů účastníka pouze v pololetí.

6. Materiální podmínky

ŠK má k dispozici tři místnosti. V jedné místnosti (zadní) je umístěna knihovna s knižním fondem, který je dle finančních možností obměňován. Seznam knih k zapůjčení je k dispozici v tištěné podobě. Seznamy jsou též k dispozici na webových stránkách školy. Vzhledem k vybavení (pohovka a konferenční stůl se židlemi) je prostor vhodný jako čítárna.

V druhé místnosti se nachází studovna, ve které jsou umístěny čtyři počítače sloužící k přípravě žáků na vyučování (zpracování domácích úkolů – referátů, které je možné i vytisknout) a stůl s židlemi pro psaní domácích úkolů či ke studiu.

Třetí místnost slouží jako herna, která je vybavena televizí s velkoplošnou obrazovkou a velkým množstvím stolních her a periodik.

Prostory pro pobyt účastníků jsou upraveny a zařízeny tak, aby umožňovaly činnost ŠK. Splňuje také odpovídající požadavky pro průběh zájmového vzdělávání po všech stránkách jako je bezpečnost, snadná údržba pořádku a čistoty či dostatek prostoru. Místnosti jsou vybaveny funkčním nábytkem a dalším moderním zařízením, která splňují estetická kritéria.

Další péči o materiální vybavení spočívá v průběžném doplňování a zlepšování materiálních podmínek, zejména pro výtvarné, poslechové a sportovní činnosti.

Evidence docházky je pro všechny účastníky povinná. Účastníci při příchodu a odchodu používají čipy, které evidují docházku a pohyb účastníků ve ŠK. Evidence se týká účastníků, kteří navštěvují ŠK volně spontánně a příležitostně, účastníků, kteří navštěvují ŠD a čekají na začínající ZK, případně ukončili ZK, ale ŠD má odpolední program mimo budovu školy.

Z bezpečnostních důvodů a z důvodu ochrany majetku jsou prostory střeženy kamerovým systémem.

7. Personální podmínky

Na zájmovém vzdělávání se podílí velký počet pedagogických pracovníků, kteří zajišťují pestrou nabídku včetně vedení jednotlivých ZK tak, aby se vzájemně doplňovali ve svých specializacích i osobním zaměření.

Školní klub je veden vedoucím školního klubu. Zájmové kroužky jsou lektorovány plně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky (převážně internisty, též externisty) s danou specializací, případně odborností, a to podle zaměření jednotlivých ZK.

Profil vedoucího ZK:

- má vysokou míru empatie a dovede projevovat vřelý vztah k účastníkům činnosti,
- umí vytvořit příznivé sociální klima, umí efektivně jednat s účastníky,
- zná a umí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku účastníků,
- má organizační schopnosti a dokáže získat účastníky ke spolupráci pro svůj ZK,
- dokáže vybranými aktivitami v účastnících činnosti vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti,
- má právní vědomí,
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti,
- je kreativní a pro své záměry dokáže získat široký okruh spolupracovníků – externistů, dovede výsledky činnosti prezentovat na veřejnosti.

8. Ekonomické podmínky

Výši úplaty za jednotlivé formy zájmového vzdělávání za pololetí ve ŠK je zveřejněna v platném dokumentu „Úplata za vzdělávání a školské služby“ na daný školní rok.

Předpokládanou výši jednotlivých zdrojů (finanční prostředky ze státního rozpočtu, příspěvek zřizovatele, zapojení prostředků z fondů příspěvkové organizace apod.) určuje ředitelka školy ve spolupráci s ekonomkou. Materiální vybavení pro jednotlivé formy činnosti rovněž určuje ředitelka školy ve spolupráci s ekonomkou. Přehled nákladů na prostory využívané pro zájmové vzdělávání zpracovává ekonomka školy.

Pravidla pro poskytování materiální pomoci účastníkům zájmového vzdělávání jsou uvedena v platném dokumentu „Úplata za vzdělávání a školské služby“ na daný školní rok.

9. Podmínky BOZP a ochrany zdraví

Úkolem pedagoga (vedoucího ZK) je zajistit při práci s dětmi bezpečnost fyzickou, ale také sociální a emoční.

Ke každému kroužku je vybráno přiměřené prostředí na uskutečnění výchovného záměru a splňuje i estetická kritéria.

Účastníci jsou vedeni k šetrnému zacházení se svěřenými pomůckami a majetkem.

Pro činnost ŠK platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu (provozním řádu ŠK a provozním řádu knihovny, studovny a herny). Pokud ŠK pro svoji činnost využívá odborné učebny, např. tělocvičnu, cvičnou kuchyňku či dílnu, řídí se rovněž příslušnými řády pro tyto učebny, se kterým jsou účastníci průkazně seznámeni.

Případné úrazy musí být zaevidovány v knize úrazů umístěné na vedení školy.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání,
- vhodný stravovací a pitný režim,
- zdravé prostředí užívaných prostorů - podle platných norem (vlastní vybavené prostory, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů),
- bezpečné pomůcky,
- ochrana účastníků před úrazy,
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů, pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti,
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost zaměstnanců poskytovat první pomoc.

Psychosociální podmínky:

- vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima - otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému,
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti, všestranný prospěch účastníka je hlavním momentem v činnosti,
- věková přiměřenost a motivující hodnocení,
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy,
- spoluúčast účastníků na životě zařízení,
- včasná informovanost účastníků, resp. jejich zákonných zástupců, o činnosti ve školském zařízení.

10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školský zákon upravuje podmínky pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Účastníkem může být osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

Zájmové vzdělávání nabízí významný prostor pro integraci účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami. Účastníci mají právo na rovný přístup k zájmovému vzdělávání, a to i v případě, že v dané chvíli žádný jedinec se speciálními vzdělávacími potřebami zařízení nenavštěvuje.

11. Podmínky pro mimořádně nadané žáky

Školská legislativa definuje mimořádně nadané děti, žáky a studenty jako jedince, u nichž rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

S ohledem na psychosociální charakteristiku nadaných jedinců je umožněno účastníkům, aby se zapojili do vhodných zájmových vzdělávacích aktivit pro tuto skupinu účastníků, tzn. aktivity zaměřené zejména na rozvoj tvořivosti, spolupráce, vztahů a sociální a emocionální inteligence; možnost a způsob zařazení účastníka do aktivit primárně určených vyšším věkovým skupinám apod.

12. Délka a časový plán vzdělávání

Časový plán vzdělávání je zpravidla tvořen na příslušný školní rok. Jedná se především o nabídku zájmových kroužků a podle zájmu účastníků o realizaci v daném školním roce; dále pak kulturní a společenské akce konané školou v příslušném školním roce.

13. Obsah vzdělávání

ŠK zajišťuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti.

Knihovna s čítárnou

Základní dovednost, která podmiňuje celé další vzdělávání a celoživotní učení, získávají žáci na počátku své cesty ke vzdělání. Touto klíčovou dovedností je čtení s porozuměním a orientace v textu. Bez ní se žáci nenaučí učit se, ani nezvládnou práci s moderními informačními technologiemi. Jedním z míst, které tyto dovednosti žáků rozvíjí, je **moderní forma školní knihovny s čítárnou a studovnou jako integrální součást celého výchovně-vzdělávacího procesu**. Knihovna s čítárnou se neorientuje pouze na klasické informační prameny, ale využívá všech dostupných informací k uspokojení informačních potřeb žáků i učitelů školy.

Obsah vzdělávání vedoucí školního klubu konzultuje s třídními učiteli a vhodně tak doplňuje předepsanou výuku. Knihovnu žáci navštěvují společně se třídou nebo samostatně dle vlastní potřeby. Individuálně pak vychází z potřeb každého účastníka ŠK (knihovny).

Služby knihovny s čítárnou – cílem poskytování knihovnicko-informačních služeb je pomoci účastníkům získat dostupné informace, které potřebují pro uspokojení svých potřeb.

Knihovna s čítárnou plní funkci odborné učebny pro práci s informačními prameny, kde účastníci získávají zkušenosti s prací s klasickými i elektronickými dokumenty, informačně zabezpečuje celý výchovně-vzdělávací proces a plní funkci

- informační - zajišťuje informace v souladu se vzdělávacím programem,
- studijní - vytváří tvůrčí prostředí k sebevzdělávání,
- výchovnou (kulturně-socializační) - podporuje individuální růst osobnosti žáka, přispívá k dotváření mravní a estetické stránky jeho osobnosti, podporou zájmů o určitou oblast lidského vědění ovlivňuje jeho budoucí profesní orientaci i kulturně-společenské zájmy.

Studovna

Studovna napomáhá k

- vytváření dovedností a návyků v oblasti čtenářství a práce s informacemi (učení učit se),
- vytváření systému výchovy ke čtenářství,
- výchově k samostatnému vyhledávání potřebných informací, jejich kritickému hodnocení a využívání k tvořivé práci a
- výchově k volbě povolání.

Součástí této činnosti je i výchova k využívání služeb různých informačních zdrojů a služeb včetně Internetu. V rámci školy se podílí na vytváření informačního systému školy pro učitele a rodiče.

Studovna vytváří podmínky, které jsou přímo spjaté s cílovými požadavky Národního programu rozvoje vzdělávání.

Herna

Herna plní odpočinkovou, rekreační, zájmovou i výchovnou kulturně socializační funkci.

Slouží účastníkům pro hraní společenských her, čtení periodik a relaxaci.

Školní klub

Během měsíce září obdrží žáci seznam nabízených zájmových kroužků. Výběr je dán profesním zastoupením vedoucích zájmových kroužků.

Od října jsou zájmové kroužky otevřeny dle věku a počtu přihlášených účastníků.

Základní škola ve své doplňkové činnosti pořádá také kroužky pro účastníky družiny, kteří nejsou zapsáni v ŠK. Tyto kroužky se tematicky shodují s kroužky ŠK pro odpovídající věkovou skupinu účastníků.

Vedoucí zájmového vzdělávání si stanoví cíl, obsah činnosti, očekávané výstupy, metody práce, klíčové kompetence a průřezová témata pro každý zájmový kroužek.

Činnost ŠK probíhá v těchto prostorách školy: učebny, keramická dílna, knihovna školy, tělocvična, školní hřiště, počítačová učebna a případně v dalších prostorách školy.

Rozsah denního provozu ŠK a rozvrh činnosti schvaluje ředitelka školy na návrh vedoucí školního klubu. Školní klub realizuje výchovně vzdělávací, rekreační činnosti a další aktivity pro žáky školy v jejich volném čase. Zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností.

- odpočinkové činnosti – jedná se např. o klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.,
- rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky,
- zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost žáka a jeho poznání a sebepoznání, umožňují žákům seberealizaci a další fyzický a duševní rozvoj.

Cílem ŠK je přispět k prevenci negativních sociálních jevů svým zaměřením na volnočasové aktivity účastníků.

Vedoucí zájmového vzdělávání mohou v rámci mimoškolní výchovy ovlivnit vztah účastníků k místu, ve kterém žijí, organizací besedy se spisovateli a zajímavými lidmi, nabídkou ve

volném čase účastníků klubovou činností zaměřenou na vlastní literární tvorbu, vydáváním školního časopisu, poznáváním historie a pamětihodností v místě školy a dalšími aktivitami. Nedílnou součástí této činnosti by měla být spolupráce s ostatními organizacemi zaměřenými na volnočasové aktivity.

Obsah zájmového vzdělávání může být orientačně rozdělen do vzdělávacích oblastí, převzatých z rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání účastníků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Vzdělávací oblasti základního vzdělávání:

- Člověk a jeho svět (určeno pouze pro I. stupeň – Místo kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví)
- Jazyk a jazyková komunikace
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a společnost
- Člověk a příroda
- Umění a kultura
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce

Průřezová témata základního vzdělávání:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

14. Příklady nabídek zájmových kroužků ŠK

Jazykové:

- Logopedická prevence
- Čtenářský a literární
- Jazykový kroužek Angličtina pro nejmenší
- Jazykový kroužek Angličtina s úsměvem

Matematické:

- Cvičení z matematiky
- Příprava na přijímací zkoušky
- Počítačový kroužek

Estetické:

- Výtvarný
- Keramický
- Hudebně pohybový
- Dramatická výchova
- Hudební – flétna, kytara

Pracovní:

- Tvořivá dílna
- Vaření
- Všekutílek (šikovné ruce)

Sportovní:

- Míčové hry
- Vybíjená
- Florbal
- Pohybové hry
- Basketbal
- TeeBall
- BeeBall